

Nicodemus

Thema: Geboorte en rondwandeling
Johannes 3: 1-21

KERNTEKST

'Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.' (Joh. 3: 16)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

Er zijn misschien maar weinig teksten die het evangelie zo kernachtig weergeven als deze tekst. Het is het evangelie in een notendop. Het is goed om te beseffen dat het gesprek met Nicodemus, dat eerst over de wedergeboorte gaat, uiteindelijk draait om het geloof. De Bijbel stelt altijd het geloof in de Heere Jezus centraal.

BEGINSITUATIE

Johannes plaatst het gesprek met Nicodemus na de geschiedenis van de tempelreiniging. Jezus heeft al van Zijn wonderen (Kana) en macht (tempelreiniging) laten zien. Maar wie is deze Jezus eigenlijk? Wellicht werden veel Schriftgeleerden en Farizeeërs bang, omdat de schare achter Hem aan ging. Nicodemus zoekt een manier om Jezus ongezien te spreken...

DOELSTELLINGEN

- De kinderen begrijpen wat wedergeboorte is.
- Ze merken dat wedergeboorte en geloof altijd bij elkaar horen.
- Ze denken na hoe dat in hun leven is...

INDELING

- Nicodemus komt midden in de nacht tot Jezus.
- Hij is diep onder de indruk van Zijn wonderen en zegt Hem dat.

- Jezus zegt dat men alleen door wedergeboorte deel krijgt aan het Koninkrijk van God.
- Nicodemus begrijpt het niet, omdat hij denkt aan een natuurlijke geboorte.
- Jezus verduidelijkt de wedergeboorte door: water en Geest.
- De werking van de Geest is net zo wonderlijk als die van de wind.
- Nicodemus vraagt hoe dat dan gebeurt.
- Jezus legt uit dat het bij de wedergeboorte gaat om het geloof in Hem: zoals de slang in de woestijn verhoogd werd, zo wordt ook Hij verhoogd aan het kruis.
- Alzo lief heeft God de wereld gehad... opdat een ieder die in Hem gelooft...! (Joh. 3: 16)

ZINGEN

Psalm 27: 7

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 27:7 zingt over het geloof: 'Zo ik niet had geloofd...' De dichter zingt (met eerbied gesproken) niet: 'Zo ik wederom geboren was...' Ook Jezus laat in het gesprek met Nicodemus over de wedergeboorte zien dat het om het geloof gaat.

BORDPLAN

Wedergeboorte

INTRODUCTIE

Wat bedoelt de Bijbel met wedergeboorte? Waar denk je aan? Laat de kinderen hun gedachten hierover uitspreken. Geef aan dat het woord 'wedergeboorte' het duidelijkst laat zien dat we totaal afhankelijk van God zijn ('zonder ons in ons' Dordtse Leerregels III, IV art. 12). Zo passief wij bij onze geboorte zijn, zo passief zijn we dat ook in de wedergeboorte!) Moeten we daarom afwachten? Nee! Deze geschiedenis leert ons op welke wijze de Heere de wedergeboorte wil schenken!

Illustratieverhaaltje: Als een auto schade oploopt, kan deze gelukkig vaak nog gerepareerd worden, maar soms wordt de wagen bij een ernstig ongeluk 'total loss' verklaard. Hij is dan niet meer op te knappen. Doordat de zondeval zo ernstig is en de zonde zo verwoestend, is een opknappbeurt voor de mens niet voldoende. Nee, totale vernieuwing (wedergeboorte!) is nodig.

BRUGZIN OF BEGINZIN

Moeten wij dan maar afwachten tot God de wedergeboorte schenkt? Luister maar goed hoe de Heere Jezus dit tegen Nicodemus (en dus ook tegen ons) zegt!

Vertelling

Het is nacht... Alle mensen zijn in diepe rust. De straten zijn uitgestorven. Of toch niet? Nee zeg, daar loopt nog iemand. Hoe kan dat nu? 's Nachts probeert iedereen toch zoveel mogelijk binnen te blijven! Deze man is toch de straat op gegaan. Dan moet hij wel iets héél belangrijks te doen hebben...

Deze man is Nicodemus. Het is een Farizeeër, een overste van de Joden. Nicodemus is zelfs lid van het Sanhedrin. Je begrijpt wel, Nicodemus is bij de Joden een belangrijke persoon. Maar wat moet deze man toch midden in de nacht op straat?

Nicodemus wil naar de Heere Jezus toe. Hij moet Hem spreken. Hij hoort zulke bijzondere dingen over de Heere Jezus. Hij heeft wellicht gehoord dat op de bruiloft in Kana water in wijn veranderd is. Deze Jezus uit Nazareth doet blijkbaar grote wonderen en tekenen. Nicodemus begrijpt het niet meer. Hij heeft er eens met de andere Farizeeërs over gesproken, maar die moesten er niets van hebben. Toen hield Nicodemus maar snel zijn mond. Het praten over de Heere Jezus ligt bij de Farizeeërs erg gevoelig. Ze zijn bang dat zij door de Heere Jezus de macht over het volk verliezen. Nicodemus moet er met zijn collega's maar niet meer over beginnen. Maar toch moet hij er steeds weer aan denken. Hij blijft zitten met een hart vol vragen. Wie is toch deze Jezus?

Is Hij de Messias Die we verwachten, of niet? Het is toch wel bijzonder dat Hij zulke wonderen en tekenen doet! Nicodemus komt er niet uit. Hij weet het niet meer. En dan... dan doet hij iets wat heel wijs is. Hij gaat met al zijn vragen zelf naar de Heere Jezus toe! (*Toepassen naar kinderen!*) Hij durft niet overdag te gaan, wat zullen de andere Farizeeërs er wel niet van denken. Nee, hij gaat wel midden in de nacht, niemand hoeft hem te zien. En hij gaat... Daar loopt hij. Hij weet waar de Heere Jezus is. Daar de hoek om, dat straatje in en daar verderop in dat huis, daar verblijft de Heere Jezus. Nicodemus tikt op de deur en gaat naar binnen...

Daar zit de Heere Jezus. Het is net of Hij Nicodemus al verwacht had. Ja, de Heere weet wie Hem nodig heeft en die mensen kunnen altijd bij Hem terecht! *Zo is het nog!* Nicodemus valt direct met de deur in huis: 'Rabbi, wij weten dat Gij een Leraar zijt van God gekomen, want niemand kan zulke tekenen doen, zoals Gij.' Horen jullie dat? Met veel respect spreekt Nicodemus tegen de Heere Jezus, hij ziet Hem als een soort collega, als een rabbi met wie hij belangrijke dingen bespreken wil. Maar daar gaat het de Heere Jezus niet om! Hij wil met Nicodemus niet discussiëren over een aantal belangrijke zaken. Nee, direct laat de Heere Jezus horen waar het echt om gaat! Het gaat uiteindelijk maar om één zaak. Dan zegt Jezus: 'Voorwaar, voorwaar zeg ik u.' (Je mag ook lezen: Amen, amen!) Als de Heere Jezus dit zegt, dan komt er iets héél belangrijks: 'Tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk van God niet zien.' Nicodemus weet niet wat hij hoort! Wat zegt de Heere Jezus nu? Moet iemand opnieuw geboren worden, kan hij anders het Koninkrijk van God niet binnengaan? Daar begrijpt hij niets van. Bovendien, hij als vrome Farizeeër dacht eigenlijk al lang deel te hebben aan dat Koninkrijk van God. Heeft hij zich dan altijd vergist? Jezus zegt dat daar iets heel anders voor nodig is: wedergeboorte! Hij begrijpt er werkelijk niets van... 'Maar hoe kan dat?' vraagt hij. 'Kan iemand die oud is weer teruggaan in zijn moeders buik en nog een keer geboren worden?' Dan gaat de Heere Jezus het uitleggen. Wat fijn dat Heere Jezus dat doet! *Ook voor ons, want misschien vind jij het ook wel moeilijk wat de Heere Jezus hier zegt...* 'Weet je, Nicodemus', zegt de Heere Jezus, 'die wedergeboorte, dat is een geboorte uit water en Geest.' Dat water (denk maar aan de doop) betekent de afwassing van de zonden. En de Geest, dat is de Heilige Geest. Dus Nicodemus, je kunt het Koninkrijk van God alleen binnengaan als je zonden vergeven zijn en dat kan alleen door de Heilige Geest. Dat valt even tegen voor Nicodemus die het Koninkrijk van God zelf wil verdienen! 'Maar hoe doet de Heilige Geest dat dan?' vraagt Nicodemus.

De Heere Jezus legt ook dat uit. 'Dat begrijpen wij ten diepste niet, Nicodemus. Het is net zoals bij de wind, je hoort z'n geluid, je ziet de gevolgen, maar de wind zelf kun je niet zien. Zo is het ook bij het werk van de Heilige Geest.' Nicodemus vindt het toch allemaal maar erg moeilijk om te begrijpen. 'Maar, hoe gaat dat dan precies?' vraagt hij. 'Hoe kom je aan die wedergeboorte?' Eigenlijk is het toch wel erg dat zelfs Nicodemus als Schriftgeleerde, als leider van het volk, dit niet weet. Hoe kan hij het volk dan onderwijzen? De Heere Jezus vermaant hem daarom ook: 'Bent u een leraar in Israel?' Toch gaat de Heere Jezus het hem verder uitleggen. Want het is natuurlijk wel een heel belangrijke vraag! Hoe word je wedergeboren? Hoe kom je in het Koninkrijk van God? *(Ik hoop dat jij dat ook een belangrijke vraag vindt! Dan moet je maar eens heel goed luisteren wat de Heere Jezus nu zegt!)* De Heere Jezus zegt: 'Wedergeboren word je... door het geloof! Alleen door het geloof in Mij. Vergeet dat niet, Nicodemus. Alleen door te geloven in Mij ben je opnieuw geboren. Daarom moet de Zoon des mensen verhoogd worden (aan het kruis gehangen worden) zoals ook die koperen slang in de woestijn aan een stok verhoogd werd. Toen kon je alleen door naar de slang te kijken gezond worden. En nu... alleen door in Mij te geloven, kun je Koninkrijk van God binnengaan. Dus Nicodemus, niet door een vrome Farizeeër te zijn, niet door zelf wet op wet te vervullen, ga je het Koninkrijk van God binnen, maar alleen door het geloof in de Heere Jezus.'

AFSLUITING

En weten jullie wat nu zo geweldig is! De Heere wil dit alles door Zijn Heilige Geest graag geven! Want de Heere Jezus sluit dit moeilijke gesprek (over de wedergeboorte) met Nicodemus af met de tekst

die jullie wel kennen. Het is eigenlijk de kern van de hele Bijbel: 'Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder (hoor jij daar ook bij?) die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.'

VERWERKING

Visualisering:

- Neem een kaartje en schrijf aan de ene kant 'wedergeboorte' en op de andere kant 'geloof'. Je kunt hiermee helder laten zien dat geloof en wedergeboorte twee kanten van dezelfde 'zaak' zijn (twee kanten van hetzelfde kaartje). Deze horen altijd bij elkaar!

Lezen:

- Dordtse Leerregels 3 en 4 art. 12 en 13 (over de wedergeboorte).

Gesprek:

- Durf eens aan de kinderen te vragen wat ze van dit verhaal vonden: moeilijk, makkelijk, mooi, enz. Laat uitleggen waarom! Bijv. 'Wat vond jij dan zo mooi of moeilijk?' Zo'n open vraag geeft soms al aanleiding tot een fijn gesprek.
- Probeer eens met de kinderen te praten (ook om te zien of ze de vertelling begrepen hebben) over:
  - Wat is nu eigenlijk wedergeboorte?
  - Waarom zou de Heere Jezus dat zo benadrukt hebben tegen Nicodemus?
  - Hoe word je wederom geboren?
  - Probeer jij jezelf nog wat op te knappen voor God of heb jij ook die wedergeboorte nodig?
- Laat kinderen uitleggen waarom Joh. 3: 16 zo'n belangrijke tekst in de Bijbel is.

Zingen:

- Psalm 36: 2, 73: 12-14, 119:17, 139: 1 en 14
- 'Alzo lief had God de wereld' (JdH)

